

Tendențe mondiale privind risipa alimentară

Global trend in food waste

Ana-Maria Pîrvu¹, Maria Claudia Baicu²

1 Faculty of Agri-food and Environmental Economics, Bucharest University of Economic Studies, Bucharest, Romania, baicumaria22@stud.ase.ro

2 Faculty of Agri-food and Environmental Economics, Bucharest University of Economic Studies, Bucharest, Romania, pirvuana22@stud.ase.ro

Rezumat: Lucrarea efectuează o cercetare privind prevenirea și combaterea risipei alimentare.

Tema acestei lucrări se intitulează "Tendențe mondiale privind risipa alimentară", iar obiectivele sunt identificarea soluțiilor optime pentru reducerea risipei alimentare la nivel mondial. Conform datelor statistice analizate am remarcat că Statele Unite ale Americii au cea mai mare pondere deoarece puterea de cumpărare este mare, populația este iresponsabilă supraexploatând resursele. O soluție pentru reducerea risipei ar fi donarea alimentelor care se apropie de data de expirare, iar, pentru prevenirea acesteia, educarea consumatorilor.

Cuvinte cheie: risipa, lanț agroalimentar, pierderi.

Abstract: The paper carries out a research on the prevention and combating of food waste.

The theme of this paper is entitled "Global trend in food waste", and the objectives are to identify the optimal solutions for reducing food waste worldwide. According to the statistical data analyzed, we noticed that the United States of America has the largest share because the purchasing power is high, the population is irresponsible by overexploiting the resources. One solution to reduce waste would be to donate food that is nearing its expiration date, and to prevent it, educate consumers.

Key words: waste, agro-food chain, losses.

Clasificare JEL: Q0, Q5

Clasificare REL: 15D

Introducere

Risipa alimentară este un concept des întâlnit ce constă în aruncarea alimentelor în mod inutil sau nejustificat atât de la producători cât și de la consumatori.

Obiectivele cercetării constau în identificarea nivelului de risipă din lume, reducerea deșeurilor și găsirea soluțiilor optime pentru reducerea risipei alimentare.

Producția de alimente are un impact semnificativ asupra mediului. Afectează aspecte precum clima, acidifierea, ecotoxicitatea, eutrofizarea și biodiversitatea. Este important să fim conștienți de aceste aspecte și să căutăm soluții sustenabile pentru a reduce impactul negativ.

Sectorul comerțului cu amănuntul și cu ridicata se confruntă cu provocări specifice în gestionarea deșeurilor alimentare. Gama largă de produse și ambalajele îngreunează procesul de reciclare. De asemenea, gestionarea alimentelor nevândute și perisabile, iar varietatea lor poate fi o provocare. În Uniunea Europeană sunt generate în fiecare an aproape 59 de milioane de tone de deșeuri alimentare, însemnând aproximativ 131 de kg /persoană .

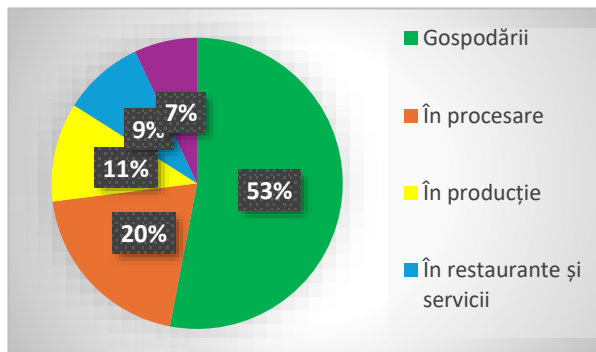

Figura 1: Generarea deșeurilor alimentare

Sursa : Consiliul Uniunii Europene

Dintre toți responsabilii implicați în lanțul agro-alimentar, principalii responsabili de fenomenul risipei alimentare sunt gospodăriile, iar cel mai puțin responsabili sunt agenții economici din distribuția și comerțul cu amănuntul. Fructele, legumele și pâinea sunt alimentele risipite în cea mai mare proporție, iar principalele motive pentru care consumatorii aruncă alimentele sunt data de expirare și alterarea rapidă a acestora.

Tabelul 1: Top 10 țări care fac risipă la vânzarea cu amănuntul

Malaysia	78.82 kg
Israel	51.41 kg
Denmark	29.80 kg
France	25.60 kg
Saudi Arabia	19.65 kg
United States	15.65 kg
Afghanistan	15.64 kg
Algeria	15.64 kg
American Samoa	15.64 kg
Angola	15.64 kg

Sursa : Our World in Data

Principalii retaileri ce realizează risipa la vânzarea cu amănuntul sunt întâlniți în țări slab dezvoltate datorită factorilor de mediu și a condițiilor sanitare precare .

Populația și puterea de cumpărare este slab dezvoltată rezultând astfel o cantitate mare de produse alimentare nevalorificate. Printre statele în care risipa are niveluri ridicate se numără Malaiezia, Israel, Danemarca, Franța, Arabia Saudită, Statele Unite ale Americii.

Tabelul 2: Top 10 țări care au consumul în afara domiciliului

Malaysia	89.56 kg
United States	63.62 kg
Ireland	56.15 kg
China	45.60 kg
Switzerland	40.00 kg
Kenya	31.14 kg
Austria	28.39 kg
Afghanistan	27.65 kg
Algeria	27.65 kg
Angola	27.65 kg

Sursa : Our World in Data

Risipa alimentară în afara domiciliului este o problemă semnificativă la nivel global. Aceasta se referă la alimentele care sunt aruncate sau irosite în etapele de producție, procesare, distribuție și consum. Alimentele rămase din restaurante trebuie donate către centre pentru persoane defavorizate sau către adăposturile de animale. Printre statele care risipesc alimente în afara gospodăriei se numără Malaiezia, Statele Unite ale Americii, Irlanda etc.

Tabelul 3: Top 10 gospodării cu nivel ridicat de risipă alimentară

Nigeria	188.80 kg
Rwanda	164.36 kg
Greece	141.69 kg
Bahrain	131.71 kg
Malta	129.01 kg
Iraq	120.44 kg
Tanzania	119.09 kg
Saudi Arabia	104.88 kg
Lebanon	104.66 kg
Syria	103.80 kg

Sursa : Our World in Data

Conform tabelului analizat mai sus, primele 2 țări, Nigeria și Rwanda, au un nivel ridicat de risipa la nivelul gospodăriilor, 188 kg, respectiv 164 kg, deoarece acestea sunt defavorizate din punct de vedere climatic, alimentele nefiind sigure pentru consumatori. Următoarele state în care nivelul risipei este ridicat, la nivelul gospodăriilor sunt Grecia, Bahrain, Malta, Iraq, Tanzania, Arabia Saudită, Liban și Siria, țări cu clima caldă, în care procesele de degradare a alimentelor sunt rapide.

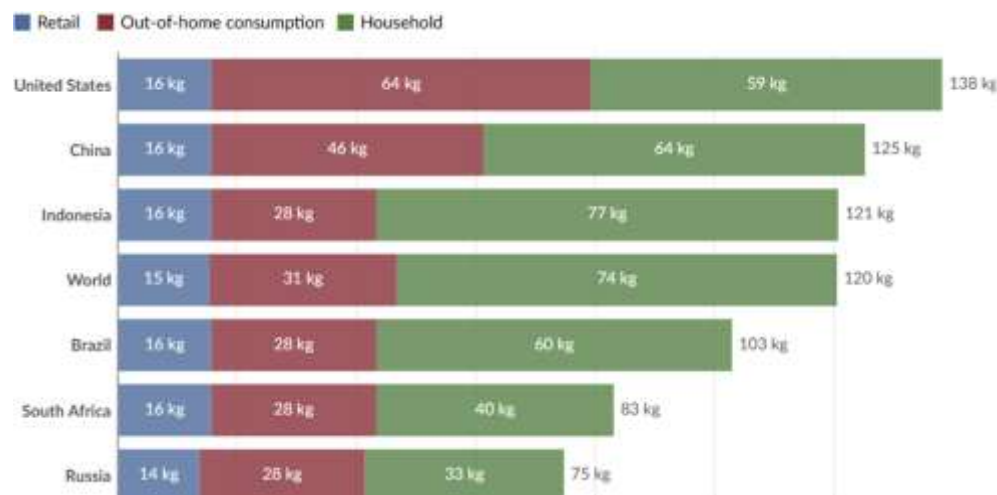

Figura 2: Cantitatea de alimente risipite în 2019 pe cap de locuitor, în statele în care risipa este cea mai mare

Sursa : Our World in Data

Conform datelor analizate de pe site-ul oficial Our World in Data, la nivel mondial se risipesc, în medie, 120 kg de alimente/locuitor. Se remarcă faptul că în Statele Unite ale Americii există cel mai mare nivel al risipei alimentare, respectiv în anul 2019 s-a înregistrat o pierdere de 138 kg de alimente pe tot parcursul, de la producători până la consumul în gospodării. Aici principala vină o au consumatorii, ce cumpără în mod iresponsabil mai mult decât au nevoie să consume într-o zi/săptămână pentru a își putea asigura necesarul energetic. Alimentele cumpărate, ajung să nu fie valorificate prin consum, urmând să se altereze și să trebuiască aruncate la gunoi.

Următoarele state în care risipa alimentară înregistrează cele mai mari niveluri sunt China (125 kg), Indonezia (121 kg), Brazilia (103 kg), Africa de Sud (83 kg) și Rusia 75 kg).

1. Soluții pentru reducerea risipei alimentare

Datorita numărului în continuă creștere al risipei alimentare, în România au fost adoptate două legi pentru diminuarea acesteia.

- a. Legea 217/2016 privind diminuarea risipei alimentare. Aceasta lege a fost adoptată de Parlamentul României, cu respectarea prevederilor art. 75 și ale art. 76 alin. (2) din Constituția României.
- b. Legea nr. 49 din 15 martie 2024 pentru modificarea și completarea Legii nr. 217/2016 privind diminuarea risipei alimentare. Scopul prezentei legi îl constituie stabilirea măsurilor de prevenire și reducere a risipei de alimente și a acțiunilor de promovare aferente, în vederea creșterii utilizării și valorificării alimentelor de-a lungul lanțului agroalimentar.

De asemenea s-au modificat și măsurile privind vânzarea cu preț redus a produselor aflate aproape de expirarea termenului de valabilitate, conform legislației în vigoare perioada

vânzării accelerate trebuie să fie mai mare pentru a evita și a reduce numărul mare de alimente expirate ce se întorc din marile lanțuri de comercializare precum supermarket-urile, hypermarket-urile, piețele și magazinele tip discount.

În țările în curs de dezvoltare precum Indonezia, Malaiezia, Nigeria și Afganistan pierderile alimentare sunt determinate în principal de limitări financiare, manageriale și tehnice în procesele de recoltare și depozitare, lipsa instalațiilor de răcire și infrastructura precară de ambalare și depozitare a alimentelor, precum și transportul ce trebuie să fie asigurat în condiții optime pentru a păstra siguranța alimentară a produselor prevenind contaminarea și deteriorarea acestora.

Din punct de vedere social și economic, donațiile pot fi o modalitate eficientă de a reduce risipa alimentară și de a contribui la lupta împotriva insecurității alimentare. Prin donații, firmele pot face o diferență semnificativă în viețile celor care au nevoie, îmbunătățindu-și în același timp și imaginea în comunitate prin promovarea valorilor și angajamentul lor față de cauzele sociale.

Federația Europeană a Băncilor de Alimente (FEBA) a avut un impact semnificativ în domeniul donațiilor de alimente, colectând și distribuind peste 860.000 de tone de alimente în 2020. Aceste alimente au fost furnizate către aproximativ 12,8 milioane de persoane defavorizate prin intermediul băncilor de alimente și a organizațiilor caritabile. Participarea activă a peste 37.000 de voluntari și angajați ai FEBA a contribuit în mod esențial la aceste rezultate remarcabile. Astfel, FEBA a reușit să aducă o contribuție semnificativă în combaterea insecurității alimentare la nivel european.

Pentru a reduce risipa alimentară și deșeurile aferente, este esențial să luăm în considerare mai multe aspecte. În primul rând, trebuie să ne concentrăm pe combaterea surplusului de alimente nedorite și să evităm supraproducția și aprovizionarea excesivă a supermarketurilor cu alimente perisabile sau ce au termen mic de valabilitate. Aceștia sunt factori cheie care contribuie la diminuarea risipei alimentare la nivel mondial.

În plus, o altă soluție eficientă este utilizarea deșeurilor alimentare pentru a hrăni animalele sau pentru a produce energie prin digestia anaerobă. Acest proces poate genera bio-hidrogen sau bio-metan, care pot fi utilizate ca surse de energie regenerabilă. Deșeurile alimentare pot fi transformate ulterior în compuși chimici sau produse farmaceutice, contribuind astfel la reducerea deșeurilor și la valorificarea resurselor într-un mod sustenabil.

Este important să ne implicăm în aceste practici și să promovăm un consum responsabil și durabil. Astfel, putem contribui la protejarea mediului și la utilizarea eficientă a resurselor noastre prețioase.

O altă soluție pentru a putea reduce gradul ridicat de risipa alimentară este de a încuraja cât mai multe societăți comerciale să coopereze cu diverse entități cum ar fi organizații specializate în producerea și servirea alimentelor ca de exemplu în cantine și restaurante. Alimentele ce se apropie de expirare să fie redirecționate la un preț foarte mic către acestea pentru a putea fi valorificate ulterior și servite pentru a putea fi consumate sub formă de diferite preparate.

Concluzii

Risipa alimentară este o problemă importantă la nivel mondial și există modalități prin care putem reduce și preveni aceasta. Pentru a diminua procentul risipei trebuie să informăm consumatorii cu privire la importanța risipei alimentare și să încurajăm restaurantele să doneze surplusul de alimente unor centre pentru persoane defavorizate sau unor adăposturi de animale.

Referințe bibliografice

References

1. Food waste per capita, 2019 . Amount of food wasted per capita, measured in kilograms
<https://ourworldindata.org/grapher/food-waste-per-capita>
2. European Commission, 2019 a. Communication from the Commission to the European Parliament, the European Council, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions. The European Green Deal, Brussels <https://www.consilium.europa.eu/ro/policies/food-losses-waste/>
3. European Commission, 2019 b. The evolution of the EU environment and climate policy European Commission, 2020. Proposal for a Decision of the European Parliament and of the Council on a General Union Environment Action Programme to 2030 <https://www.consilium.europa.eu/ro/policies/food-losses-waste/#The-council-s-work-on-food-loss-and-waste>
4. FAO, 2011. Global food losses and food waste – Extent, causes and prevention. Rome. <http://www.fao.org/3/mb060e/mb060e00>
5. FAO, 2013. Food Wastage Footprint. Impacts on Natural Resources. Rome. Disponibil online la adresa: <http://www.fao.org/3/i3347e/i3347e.pdf>, consultată pe 28 septembrie 2021.
6. FAO, IFAD, UNICEF, WFP, WHO, 2018. The State of Food Security and Nutrition in the World 2018: Building Climate Resilience for Food Security and Nutrition. Rome. <http://www.fao.org/3/I9553EN/i9553en.pdf>
7. Linear Economy and food waste. I.Boldea, C. Sigmirean, D.-M.Buda The challenges of communication. Contexts and Strategies in the World of Globalism. https://d1wqtxts1xzle7.cloudfront.net/60846394/Consumatorul_in_jp_CJUE_Targu_Mures20191009-34802-1mba0x5-libre.pdf?1570622478=&response-content-disposition=inline%3B+filename%3D%26%20THE_EVOLUTION_OF_THE_CONCEPT_OF_CONSUMME.pdf&Expires=1712086759&Signature=DIItZwB-8cXynRWnLnjchNXt28xmoskzDVAWxkVFzqMWmUEe~7CuWT5E9f7LAG1-5DMf48jZnemg3h33Gjo16-Yrri-zi3Hex4ZIWZAJG4R0ZgllgoARErYugLg4Drms7gLkL3O78KvFoFaN8e99ETIXRzeC74jIVsOcg6UT~0AZRkHnb-73d9S2gxVZjPASH93gGRsEoRc3gJGqTl3pZamGlZTKRdIoAm4TUSSMRKOJ43LTNVC3ISMA~XVYT8HIW7dSeiN5W HwfXe0D9GAP~7wOyGnj9SvvFwms-5U8tQFciY9Hh2SS24-tsb5h~Z-waGtHA8F2hDRPzIjBefba8w_&Key-Pair-Id=APKAJLOHF5GGSLRBV4ZA#page=19

8. Risipa alimentară în UE: milioane de tone de alimente la gunoi. Disponibil online la adresa: <https://www.europarl.europa.eu/topics/ro/article/20170505ST073528/risipa-alimentara-in-ue-milioane-de-tone-de-alimente-la-gunoi>
9. Institutul Biliometric Național .Necesitatea reproiectării lanțului agroalimentar în condițiile economiei circulare. Disponibil online la adresa : https://ibn.idsi.md/vizualizare_articol/166157
10. Parlamentul României Legea nr. 217/2016 privind diminuarea risipei alimentare. Disponibil online la adresa: <file:///C:/Users/claud/OneDrive/Documente/Downloads/lege-217-2016-risipa-alimentara-update-11.01.2022.pdf>